B-Postabonnement
Fagforbundet
Postboks 7003 St. Olavs plass
0130 Oslo. Tlf.: 23 06 40 00
Ettersendes ikke ved varig adresseendring

OSS TILLITSVALGTE

FAGFORBUNDET
informasjonsblad for tillitsvalgte
http://oss.fagforbundet.no
april, nr. 4/2011 | Årgang 9

▶ **SV:** Lovfest retten til heltid! **Side 6**
▶ **Ny håndbok:** På tide å kvitte seg med lageret av gamle streikehåndbøker. **Side 7**

La meg gjøre *hele* jobben!

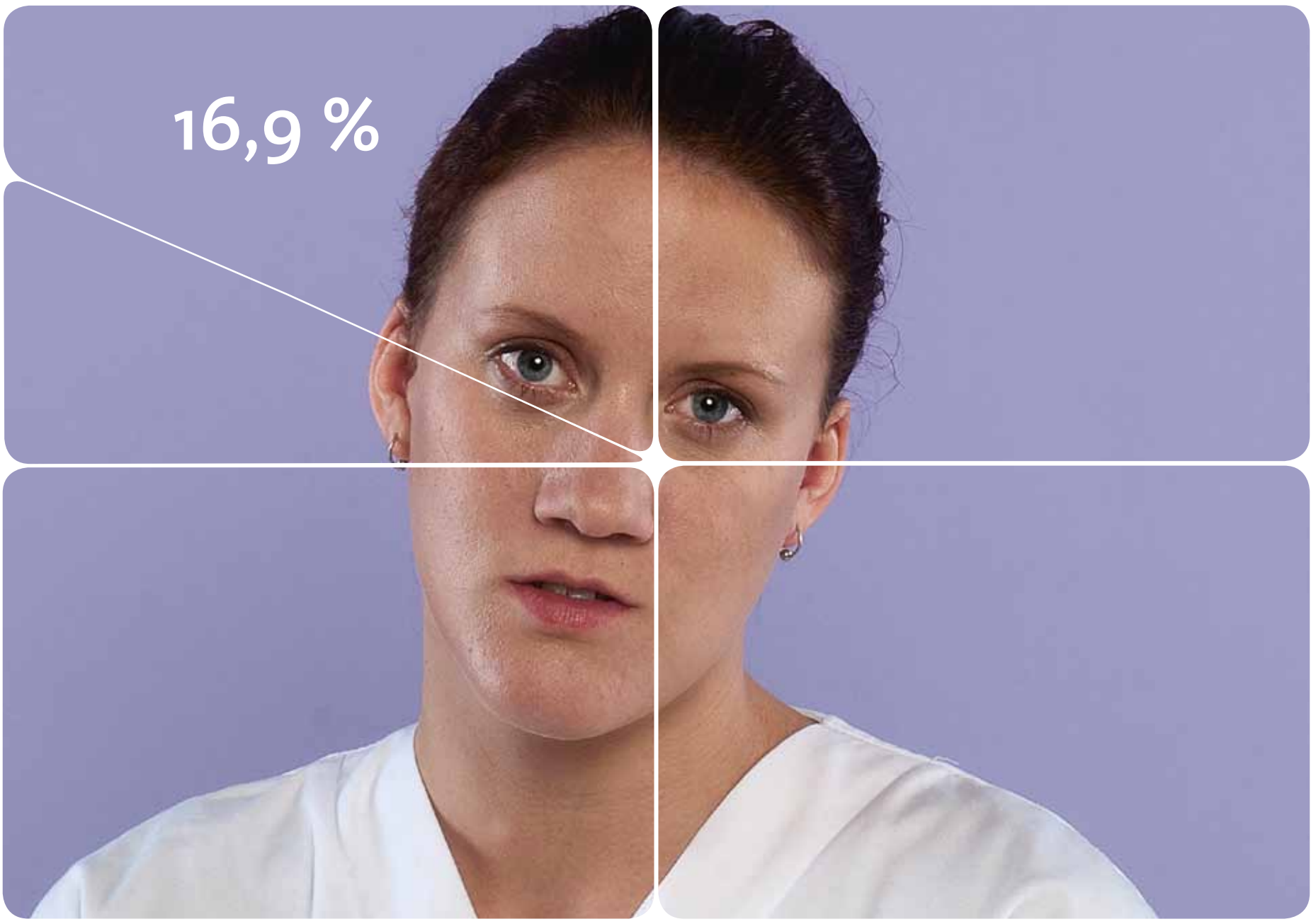

FOTO: JAN LILLEHAMRE

Stykkevis: Ungdomstillitsvalgt i Elverum, Christina Beck Jørgensen, er hjelpepleier. Hun jobber 16,9 prosent, men vil helst gjøre hele jobben. Hun er ikke alene. Hennes 16,9 prosent ble et symbol da Fagforbundet Ungdom aksjonerte for rett til heltid på Arbeiderpartiets landsmøte. Over hele landet tar Fagforbundet opp kampen for medlemmer som vil ha større, hele stillinger.

Åpnet mange barnehageporter

Forbundets krafttak i private barnehager har gitt resultater. Nå går stafettpinnen videre til de lokale foreningene som skal ta vare på de nye medlemmene.

Side 2

FOTO: ELLISIV S. SELNES

– Gammeldagse? Tvert imot!

– Høyresida mener fagbevegelsen bremser for nye arbeidstidsordninger, mens det egentlig er deres ønske om «mer fleksibilitet» som er gammeldags.

Side 4

FOTO: SIDSEL HJELME

– Vær nysgjerrig

Tillitsvalgte må delta i budsjettprosessen, mener sekretær i Fagforbundet Møre og Romsdal, Ellen Tove Dahle Vorpenes, og lærer opp tillitsvalgte i økonomi.

Side 7

FOTO: FAGFORBUNDET MØRE OG ROMSDAL

NYHET

Opptur

– Organisasjonsgraden i private barnehager har vært altfor lav altfor lenge, sier rådgiver i organisasjonsenheten, Ina Smith-Meyer. Idet den tre måneder lange vervekampanjen avsluttes, har andelen fagorganiserte i landets private barnehager fått en oppsving.

– Vi er nå oppe i en andel på 20 prosent, men venter enda litt mer økning etter hvert som etternølerne melder seg, forteller Smith-Meyer.

Hun mener millionsatsinga i private barnehager er vel anvendte penger. I løpet av kampanjen har Fagforbundet fått nærmere 900 nye medlemmer.

– Det er ikke svimlende tall, men en god start som i tillegg har gitt forbundet oversikt over et stort og delvis uoversiktlig felt, sier Smith-Meyer.

Arbeidstilsynet?

54 frikjøpte ververe har besøkt så godt som alle private barnehager i alle fylker. De fleste barnehagene ble glade for å få besøk av Fagforbundet, mens det noen steder var vanskelig å få komme inn og snakke med de ansatte. Noen trengte bare litt overtalelse og flere steder ble det arrangert pizzamøter utenom arbeidstid eller samtaler i forbindelse med personalmøter.

– I noen få barnehager var det såpass lite kunnskap om organisering at de ble redde fordi de trodde det var arbeidstilsynet som kom på besøk, men alt i alt har ververne møtt mindre motstand enn vi frykta på forhånd, sier Smith-Meyer.

Ververe på Facebook

De 54 ververne har i kampanjeperioden delt en lukka Facebook-gruppe. Der har de fulgt hverandre i tykt og tynt og hatt mulighet til å gi uttrykk for både opptrer og skuffelser. Oppmuntrende meldinger var i klart flertall.

– De har jobba kjempehardt og virkelig stått på, og tilbakemeldingene jeg har fått er at prosjektet har vært utrolig spennende å være med på, forteller Smith-Meyer.

Alle nye medlemmer fikk en termokopp. I facebookgruppa snakket de ikke om hvor mange nye medlemmer de verva, men om hvor mange røde kopper som ble delt ut for hvert besøk – eller ikke. Der hvor koppene ble delt ut, vil også de lokale fagforeningene i tida framover møte utfordringer i form av nye arbeidstakere og avtaleområder.

– Tillitsvalgte i vårt forbund er vant til å jobbe innenfor KS-området, og får ansvaret for stadig flere medlemmer med forskjellige arbeidsgivere. De fleste ververne i kampanjen melder om god dialog med den lokale fagforeninga, og det er ekstremt viktig i oppfølginga av de nye medlemmene, understreker Smith-Meyer.

ELLISIV SOLSKINNSBAKK SELNES

Termopremie: Päivi (t.v.) i Prestefjellet barnehage melder seg inn i Fagforbundet. Hun ble premiert på stedet med rød kopp av Lise Daniloff.

FOTO: BJØRN SVALASTOG

Kunnskap gir felles styrke

Fagforbundet Stavanger har mange tillitsvalgte og et stort styre. – Det er viktig at alle får faglig påfyll og ny kunnskap når vi skal stå i kampen for medlemmene våre, sier leder Annette Dahl Wiig.

Anette Dahl Wiig er en tydelig og synlig fagforeningsleder. Med over 5 000 medlemmer er det ei stor fagforening – og i det høyrestyrte Stavanger så går det ei kule varmt rett som det er. Etter streiken i 2010 har det gått slag i slag. Heller ikke Stavanger har sluppet unna vikarbyråskandalen.

Må bygge fellesskapet

Dahl Wiig er i overkant engasjert, mener kanskje noen. Hun ønsker at alle skal være det samme. Da må tillitsvalgte ut og hente inspirasjon, mener hun.

– Det hjelper ikke at jeg som leder reiser på all slags konferanser og nettverkssamlinger og lar meg begeistre om ikke andre i fagforeningsstyret får den samme muligheten, mener hun.

Derfor går det på omgang å være med på for eksempel Manifests årskonferanse, Trondheimskonferansen, Velferdskonferansen og Storbynettverket.

– Tillitsvalgte som står på for medlemmene må også hente seg inn – og Dahl Wiig synes et flammende innlegg fra Jan Davidsen, Asbjørn Wahl eller Magnus Marsdal er en ypperlig måte å hente overskudd på.

Oppstykking krever mer

Oppstykkinga av Stavanger kommune i kommunale foretak har gitt et fordyrende, uoversiktlig byråkrati og stor frihet ute på de enkelte enhetene. – Det fører til at også de plasstillitsvalgte må ha mye komplisert kunnskap, sier Dahl Wiig.

Privatiseringsiveren er stor i Stavanger, og kampen for heltid og faste ansettelser står først og fremst ute på enhetene.

– Politikerne involverer de ansatte i omstillingsprosesser og liknende på et veldig seint tidspunkt, helt i strid med hovedavtalen, forteller Annette Dahl Wiig, – derfor må alle som har verv ha store ører og snappe opp det de kan der de er, legger hun til.

Skolering et must

I tillegg til å delta på eksterne konferanser og politiske happeninger er den interne opplæringa enormt viktig. Fagforbundet Stavanger fører dessuten en åpen dør-politikk i sitt fantastiske hus midt i byen.

– Alle – både medlemmer og tillitsvalgte – skal kunne komme hit med sine spørsmål, sier Dahl Wiig, og understreker veldig sterkt at hele fagforeningsstyret er en ressurs som de plasstillitsvalgte skal kunne øse av.

– Å drive organisatorisk og fagligpolitisk arbeid gjennom fagforeninga er enda mer enn tidligere et stort, stort fellesprosjekt. Kjerneverdiene våre, omtanke, solidaritet og samhold må gjenspeiles i måten vi driver fagforeninga på, avslutter Anette Dahl Wiig.

Kunnskap gir engasjement: Rogalands innslag på Manifests årskonferanse: Eirik Faret Sakariassen, Mona Kloster, Tove von Krogh, Gerd Tove Lima, Margrethe Kaarvaag, Annette Dahl Wiig, Are Lunde, Trond Helland, Grete Karin Sunde, Marit Skåra, Bodil Eike og Turid Kalvig Sola. Dahl Wiig sitter i Manifests faglige råd.

FOTO : ANDERS HAMRE SVEEN

RANDI TEVIK

NYHET

Tar grep i Moss

I midten av mars skjedde det i Moss også. Kommunen fikk sin egen sak med brudd på arbeidsmiljøloven ved et av sjukehjemmene sine.

Fagforeninga ble tipsa og leder innkalte samtlige tillitsvalgte innenfor helse og omsorg til et hastemøte.

– Her gjaldt det å få samla alle plasstillitsvalgte. Det var bare «eget dødsfall» som var gyldig fraværsgrunn, sier Hilde Torgersen, leder og hovedtillitsvalgt for Fagforbundet Moss og Våler. På møtet la Torgersen vekt på å være tydelig – noe hun alltid prøver å være.

Tydelig

– Brudd på arbeidsmiljøloven skal ikke forekomme hos oss. De tillitsvalgte skal varsle hvis de oppdager uregelmessigheter, sier Torgersen.

Samtlige tillitsvalgte som var på møtet fikk 14 dager på å kartlegge hvilke avtaler som gjelder, bruk av vikarer og bruk av overtid i sine virksomheter.

– Alt skal fram. Vi er ikke tjent med at noe feies under teppet nå for så å få det midt i fleisen ut på høsten, mener Torgersen.

Hun oppfordrer de tillitsvalgte til å ta kontakt med de hovedtillitsvalgte (HTV'ene) dersom noe er vanskelig.

– Det er derfor vi er her, sier hun, og legger til at media også kan henvises til HTV'ene, dersom noen synes det er vanskelig å håndtere. – Vi er helt avhengige av god kommunikasjon oss i mellom for å gjøre en god jobb for medlemmene våre.

Torgersen forteller at formannskapet i Moss også har vedtatt en ekstern gjennomgang av bruken av doble vakter med mer. Dette støtter Fagforbundet. I tillegg er Moss i gang med å utlyse stillinger til en egen vikarpool.

Glad

For Fagforbundet Moss og Våler og ikke minst Moss kommune er dette en gylden sjanse til å få ryddet opp i uverdige forhold i virksomhetene sine.

– Her må vi få snudd noe veldig negativt til noe positivt. Vi er glade for at pårørende var så observante at de meldte fra om ansatte som bodde både i lagerrom, møterom og på pasientrom. I tillegg var det påpekt at ansatte jobba «Adecco-vakter» for så å avspasere og dra hjem til andre steder i landet. Dette er en ukultur som har fått lov til å utvikle seg. Nå har vi sjansen til å få ryddet skikkelig opp, sier Torgersen.

Hun tenker seg at de kan bruke dette i kampen for større stillinger og bedre grunnbemanning.

Trygg

Samhandlinga mellom de frikjøpte hovedtillitsvalgte og de plasstillitsvalgte er en utfordring, sier Torgersen.

Ifølge Torgersen er dette en hårfin balansegang. På den ene sida skal de frikjøpte hovedtillitsvalgte vise de plasstillitsvalgte tillit, på den andre sida skal de plasstillitsvalgte føle seg trygge på at de alltid har forbundet i ryggen dersom det brygger opp til storm. Torgersen har stor forståelse for at det er tøft å sette ned foten som plasstillitsvalg

– Og hvordan viser vi tillit? Da kan vi ikke gå inn og kontrollere hele tida. Jeg må stole på at de tillitsvalgte følger lov- og avtaleverket. Det er noe jeg håper ligger i ryggmargen hos alle tillitsvalgte, sier hun.

Torgersen er selvsagt åpen for at nyvalgte tillitsvalgte eller tillitsvalgte i spesielle situasjoner kan trenge ekstra tett oppfølging av de hovedtillitsvalgte. Hun slår fast at det er avgjørende at ingen tillitsvalgte går med på avtaler som går på tvers av avtaleverket.

KARI-SOFIE JENSSEN

Hovedtillitsvalgte i Moss og Våler: Leif Christensen, Frank Bergflødt, Linda Karlsen og Hilde Torgersen (leder). FOTO: KARI-SOFIE JENSSEN

Samarbeid om samhandling

Partene i samhandlingsreformen inngikk samarbeidsavtale om gjennomføringen av reformen i slutten av mars.

– Dette er en marsjordre til våre tillitsvalgte. Bruk avtalen og kom dere inn i samarbeidsutvalg og arbeidsgrupper både i fylker og lokalt, sier nestleder Mette Nord.

I avtalen heter det blant annet at partene anbefaler at arbeidstakerorganisasjonene skal ha i alt fire representanter i samarbeidsutvalg/arbeidsgrupper mellom spesialisthelsetjenesten (RHF/HF) og kommunesektoren. De skal delta i møtene når saker som ligger innenfor hovedavtalenes virkeområde behandles. «Representasjonen bør ta utgangspunkt i hovedorganisasjonene (LO, Unio, YS og Akademikerne)», heter det. Tanken er at to av organisasjonene har representanter fra Spekter-området og to fra KS-området.

Viktig milepæl

– Dette er en viktig milepæl i gjennomføringen av samhandlingsreformen, sier Mette Nord. Vi må være med på alle nivåer i dette arbeidet. Det kommer til å påvirke medlemmene direkte og vi må fremme deres legitime rettigheter.

Ifølge avtalen skal samarbeidsutvalgene eller arbeidsgruppene behandle både rekruttering, kompetanse og organisering.

– Vi har mye på plass. Vi har rettigheter etter hovedavtalene i både KS-området og Spekter, vi har en helt fersk samarbeidsavtale med Spekter som handler om rett person på rett plass og vi har felleserklæringen med KS som gir oss gode kort på hånda. Nå gjelder det at vi er på plass i disse utvalgene til rett tid og fremmer krav om at de gode intensjonene settes ut i livet, sier Mette Nord.

Forebygge og reparere

Samhandlingsreformen legger større vekt på kommunenes ansvar for det forebyggende helsearbeidet. Den er også en omfordeling av behandlingsansvaret mellom kommunehelsetjenesten og sykehusene, der kommunene skal overta deler av det ansvaret spesialisthelsetjenesten har i dag. Det er bestemt at samhandlingsreformen skal settes ut i livet fra 2012.

Mette Nord, nestleder i Fagforbundet FOTO: KARI-SOFIE JENSSEN

Må på banen nå

– Alt er nok ikke på plass innen årsskiftet. Det betyr at vi må sette inn kreftene nå, for å være på banen når viktige avgjørelser tas. Vi vet at det er etablert samarbeidsgrupper mange steder, men det er også eksempler på at dette skjer uten at Fagforbundets tillitsvalgte er med, sier Mette Nord.

– Det er også viktig at tillitsvalgte tar kontakt med hverandre og etablerer samarbeid der det er naturlig, påpeker hun, og viser til at vedtektene åpner for interimløsninger.

Planlegging og tilrettelegging av det fylkesvise arbeidet kan ivaretas av fylkesstyret, men det kan også opprettes egne grupper eller utvalg for å planlegge det videre arbeidet, med deltakelse fra fylkesstyret, hovedtillitsvalgte, foretakstillitsvalgte og kompetansesenteret.

Les mer på side 5.

GEIRMUND JOR

OSS FIRE PÅ GANGEN

Hvordan skaper dere aktivitet og engasjement i fagforeninga?

Kjellaug Olsen, hovedtillitsvalgt i Larvik kommune

– Vi er aktive i styresammenheng, og passer på å sette av penger til aktivitet. Opplæringsutvalget samarbeider tett med seksjonslederne. I tillegg til kurstilbud har vi sosiale tilbud som museumsturer. Det hender dessuten at vi inviterer til foredag i Kulturhuset. Medlemmene må bli vant til at det kommer informasjon fra oss. Det er også viktig med tillitsvalgtmøter.

Astrid Isene, leder av Fagforbundet Lier

– Vi prøver å være så mye ute hos medlemmene som mulig. Hos oss er dessuten seksjonslederne frikjøpt. Vi har en egen medlemsavis som kommer fire ganger i året. I tillegg er vi aktive i lokalmedia. Det er videre viktig med medlemsmøter. Årsmøtet må være skikkelig og godt forberedt. Det viktigste er at de tillitsvalgte som er ute på arbeidsplassene har god opplæring og at det er god informasjon til medlemmene om aktivitet.

Anne Karin Rougne Nielsen, opplæringsansvarlig, Fagforbundet Fana

– Det viktigste er å være synlig ute på arbeidsplassene. Det er viktig for medlemmene og til stor støtte for de plasstillitsvalgte. I tillegg er det viktig å motivere de som velges til å ta Fase1-kurs så raskt de kan.

Edvin Helland, nestleder i Fagforbundet Trondheim

– Fagforeninga driver nå med valgkamp. Vi stiller krav til de politiske partiene som har liste i Trondheim. Det er også viktig med faglig påfyll. Vi arrangerer jevnlig Fase1- og Fase2-kurs. Seksjonene arrangerer temakvelder og vi tillitsvalgtskonferanser, treff for uføre og egne arrangement for pensjonistene. Ungdomsutvalget har lærlingsamling og våre yngre medlemmer deltar i LOs sommerpatrulje.

NYHET

TIRSDAG

VIL HA VM: Tår til for å få sykkelfest til Bergen

Bergens Tidende

Blir ikke friske av byrådets kur

musikk og sting

Forsida av Bergens Tidende 12. april: «Blir ikke friske av byrådets kur»
«Over 20 prosent sykefravær i hjemmetjenesten i Bergen».
– Stoppeklokka hindrer oss i å se hele mennesket, hadde en tillitsvalgt forklart Oss dagen før.

Blir syke av jobben

Dagen før avisoppslaget hadde Oss tillitsvalgte snakket med en tillitsvalgt. Hun kunne fortelle hvorfor de ansatte blir syke.

– Stoppeklokka hindrer oss i å se hele mennesket. Derfor handler det om liv og helse, både for dem som trenger hjelp og for dem som yter omsorg.

Anne Karin Rougne Nielsen er omsorgsarbeider og organisasjonstillitsvalgt i Fagforbundet Fana. Selv er hun miljøarbeider i en servicebolig og ansatt i Pleie- og omsorgsavdelingen i Bergen kommune. Tidligere var hun hjemmehjelp og leder for hjemmehjelperne – før kommunen bestemte seg for å konkurranseutsette tjenesten og skille den ut i eget foretak. Rougne Nielsen forteller at nå er det pleie og omsorg som står for tur, og hun frykter utviklinga med altfor dårlig tid til å gjøre en god jobb.

Hun tar også vakter i hjemmesykepleien, og ser at vikarbruken er stor og slett ikke uproblematisk. Det er ikke uvanlig at det er både to og tre innleide på vaktene – vikarer som ikke vet hvor de skal, hvem de skal hjelpe eller hva slags behov den de besøker har.

Høyt tempo gir lært hjelpeløshet

Etter at hjemmehjelpstjenesten ble skilt fra hjemmesykepleien er oppgavene mye mer ensretta for alle som skal yte bistand hjemme hos folk. «Vi er ikke vaskekjerringer, slik det ofte framstilles. For brukerne våre er vi mye mer enn det», sa en av hjemmehjelperne i oppslaget i BT. Rougne Nielsen støtter dette helhjerta.

– Uavhengig om vi er hjemmehjelp eller kommer fra pleie og omsorg, kommer vi hjem til folk og vi må se på dem som hele mennesker, sier hun.

– Det er mulig det ser greit ut på papiret med 15 minutter til en dusj, men det er slett ikke så enkelt i det virkelige liv. Omsorg er ikke et ord som lett defineres av de som gjør vurderingsbesøk for bestillerenheten eller av foretaksstyret i Bergen hjemmetjeneste KF. Men det er omsorg byråkratene bestemmer hvor mye hvert menneskene får tildelt av, enten det er hjemmesykepleie eller hjemmehjelp de trenger.

– Dette er ikke et system som rommer mye menneskelighet, sier Rougne Nielsen.

– Det tristeste er at de blir fratatt evnen til å hjelpe seg selv fordi hjelperne må følge listene sine, som igjen er basert på stoppeklokkeprinsippet.

Ønsker en snuoperasjon

I en tøff hverdag ute i bydelene er det langt inn til rådhuset og den blåblåe makta.

– Vi må få til en snuoperasjon, men jeg har ingen oppskrift på hvordan vi skal klare å engasjere og mobilisere folk, sier Rougne Nielsen. Hun er oppgitt over forskjellssamfunnet, klasseskillene og at de som trenger det mest får minst.

– Vi må reagere på urettferdighet og stoppe før vi får helt amerikanske tilstander, sier hun, men samtidig er hun realist når det gjelder å få medlemmene i Fagforbundet på banen.

– Det er vanskelig nok å få medlemmene på møter og tillitsvalgte på kurs, forteller Rougne Nielsen. Hun bebreider ingen for det – ikke når hun vet hvor tøff arbeidsdagen er.

– Men vi må stille spørsmålet: Hvem jobber med oss og hvem jobber mot oss? Og så må venstresida bli mer synlig, sier Anne Karin Rougne Nielsen.

Fortell de sanne historiene

Det er ikke vanskelig å finne eksempler på at utviklinga i Bergen går i feil retning. Sykefraværet blant hjemmehjelperne er bare ett. Nå konkurranseutsettes også pleie og omsorg, og de ansatte må springe fortere og fortere. Andre eksempler er innleie av vikarer fra vikarbyråer som jobber så mye at de sovner på jobb, eldre som blir unødig engstelige, pårørende som bekymrer seg for sine kjære, galskapen i rigid bruk av lister og stoppeklokke og kjøp og salg av tjenester internt i kommunen.

– Vi skal gå tjenestevei med mange av disse bekymringene – og det gjør vi. Men hva hjelper det når det er så veldig, veldig langt opp fra gulvet til makta i toppen av rådhuset, spør Anne Karin Rougne Nielsen.

Hun har også mye godt å si om jobben, og er glad i kollegene sine og de hun bistår.

– Jeg sutrer ikke, understreker hun.

– Jeg er bare opptatt av at alle skal inkluderes i det gode liv – et liv vi i et så rikt land som Norge, burde ha tid og råd til å gi alle.

NAVNNAVNESEN

Langt til toppen: – Det må en snuoperasjon til, men de som sitter på toppen er ikke så lyd høre, synes Fagforbundets Anne Karin Rougne Nielsen. Her med Bergen rådhus og makta i bakgrunnen. FOTO: RANDI TEVIK

Tjenester i Bergen

Bergen kommune styres etter en parlamentarisk modell.

Bergen hjemmetjenester KF er et kommunalt foretak etablert 1. mars 2005 for å gi bedre muligheter for forretningsmessig og effektiv drift. Tjenesten «praktisk bistand husholdning» ble da utskilt fra Pleie- og omsorgsavdelingen. Foretaket vil være en foretrukket leverandør av hjemmehjelpstjenester i alle bydeler i Bergen og leverer tjenester av høy kvalitet.

– Et godt arbeidsliv gir gode tjenester

Flere medier framstiller fagbevegelsen som en «gammeldags bremsekloss» som står i veien for bedre helse- og sosialtjenester. Bak lurer høyresidas ønske om å svekke arbeidsmiljøloven.

– Det er motstanden mot et solid arbeidervern som er gammeldags. Problemet innen helse og omsorg er for lav grunnbemanning. Høyere grunnbemanning vil bedre kvaliteten på tjenestene, sier nestleder i Fagforbundet, Mette Nord.

Hun understreker at fagbevegelsen ikke bør si ja til ordninger som avviker massivt fra vanlig arbeidstid. Unntakene kan ikke bli hovedregelen.

Avvik skal være unntak

– Fagforbundets fremste oppgave er å forsvare medlemmenes lønns-, pensjons- og arbeidsforhold. Vi synes det er like kritikkverdig at det offentlige bryter Arbeidsmiljøloven som at de private arbeidsgiverne gjør det, sier Nord.

Hele LO krever at regjeringa forsvarer innstillingsretten i Arbeidsmiljøloven. Innstillingsretten i dagens lov betyr at en fagforening med minst 10 000 medlemmer kan inngå avtale med arbeidsgiver om unntak fra arbeidsmiljøloven. Ved fravikelse må tariffavtalen også tilpasses til avvikene, slik at de ansatte får den lønna de skal ha, ved blant annet forskjøvet arbeidstid. Man må også unngå planlagt overtid.

Alternative turnuser

I perioden 2005 1.10.2010 innvilget Fagforbundet 93 prosent av søknadene om alternative arbeidstidsordninger. Forbundet har blant annet gått med på 3+3-turnusordninger i Bærum, Harstad og Sortland.

I Hurum deltar forbundet i forsøk med en egen modell. Her har alle faglærte ansatte i minst 40 prosent stilling blitt tilbudt den stillingsstørrelsen de ønsker. 27 av 41 ansatte i pilotprosjektet økte stillingsstørrelsen. Hurum-prosjek-

Faksimile/montasje: Lørdags-VG er blant dem som har br sterke ord om Fagforbundet etter Adecco-saken.

NYHET

Pleie- og omsorgsavdelingen – fritt brukervalg

Mottakere av hjemmesykepleie har hatt brukervalg innen hjemmesykepleien i deler av Bergen. 1. mars 2011 utvides ordningen til å gjelde ytterligere nye bydeler.

Brukervalget betyr at mottakere av hjemmesykepleie kan velge tjenester fra en kommunal eller privat leverandør (Orange Helse).

Kilde: Bergen kommune

Valg 2011 i Bergen

I januar vedtok representantsskapet i LO i Bergen og omland spørsmål til de politiske partiene.

Heltid/deltid: Vil partiet garantere at alle ansatte som ønsker det skal få gå opp til ønsket stillingsstørrelse?
Vikarer og midlertidige ansatte: Vil partiet ha faste ansatte for å redusere vikarbehovet i kommunen? Vil partiet redusere den eksterne konsulentbruken i neste periode?
Privatisering: Vil partiet i perioden privatisere/konkurranseutsette: Vann og avløpstjenesten, helse og omsorgstjenester, eller reversere konkurranseutsettingen?
Helse og omsorg: Vil partiet følge opp regjeringens mål om å bygge flere sykehjemsplasser og omsorgsboliger, og garantere full sykehjemsdekning innen 2015?
Barnehager: Vil partiet garantere at foreldre med lovfestet rett til barnehageplass får barnehageplass i sin bydel/sitt nærmiljø?
Sosialhjelp: Vil partiet garantere at sosialhjelpen skal være på samme nivå som SIFOs anbefalte satser for livsopphold, og gjeninnføre 80%-regelen slik den var inntil 2011?
Barnevern: Vil partiet styrke barnevernet i den kommende perioden?
PU: Vil partiet garantere utbyggingen av boliger for utviklingshemmede slik at de selv kan bestemme hvor og hvordan de vil bo?
Skole: Vil partiet satse på nærskoleprinsippet og ikke legge ned skoler i perioden? Vil partiet gjeninnføre vaktmestere på alle skoler som en del av bemanningen?
Åpenhet i forvaltningen: Vil partiet gjeninnføre bydelsstyrene i Bergen?
Lærlingplasser: Vil partiet sørge for flere lærlingplasser?
Frafall: Vil partiet styrke karriereveiledning på ungdomskolen for å hindre frafall i videregående skole?
Sykkelstier: Vil partiet gjennomføre og forbedre sykkelplanen i kommende periode?
Luftforurensing/Samferdsel: Ønsker partiet å innføre tids- og årstidsdifferensierte betalingsordninger for bruk av bil, og at disse samordnes med den eksisterende bompengeordningen? Ønsker partiet at en eventuell merinntekt skal brukes til å forbedre kollektivtilbudet i Bergen? Vil partiet arbeide for permanente kollektiv- og yrkestrafikkfelt på søndre (helt til Flesland), vestre og nordre innfartsåre?

(Forkortet av red)

Vi ruster oss

I forrige utgave orienterte vi om den nye avtalen mellom Kommunal- og regionaldepartementet, KS, Fagforbundet og de øvrige hovedsammenslutningene. Programmet «Saman om ein betre kommune» skal gå fram til 2015.

Videreføringen av Kvalitetskommuneprogrammet er viktig. Fagforbundet har muligheten til å jobbe med avgjørende saker for medlemmene innenfor ramma av dette programmet, spesielt trepartssamarbeid.

Det skal gis støtte til prosjektarbeidet i kommunene, både i form av penger, faglighet og nettverk. Hvordan dette skal skje konkret, er ennå ikke avklart.

Kommunal- og regionaldepartementet arbeider med invitasjonsbrev til kommunene. Målsettingen er at kommunene skal søke seg inn i programmet i juni i år. Vi kommer til å informere når søknadene sendes ut. Søknadsbrev og øvrig dokumentasjon blir også mulig å laste ned fra nettsidene til Omstillingsenheten.

Støtte og opplæring

Sammen med fylkeskretsene er det gjennomført videokonferanser for å drøfte konkret hva som skjer i programmet «Saman om...» og Samhandlingsreformen: Hvilke føringer, muligheter og behov skaper dette for oss? På bakgrunn av disse konferansene lages det kurs og opplæringsopplegg slik at fagforeninger, tillitsvalgte og verneombud er beredt til å være med i prosessene med trepartsarbeid og prosjektdeltakelse i tida framover. Opplæringen arrangeres fylkesvis, og Fagforbundet sentralt betaler for inntil fem fra hver fagforening i KS-området og to fra fagforeninger i Spekter-området.

Omstillingsenheten setter også sammen en ressursgruppe som skal bistå tillitsvalgte i den enkelte kommune/bydel i søknadsprosessen til «Saman om...» Denne gruppa kan kontaktes og gir så langt det er mulig konkrete innspill til hva og hvordan søke om opptak i programmet i første omgang.

Det blir viktig å følge med på informasjon som legges ut på nettstedene:
- www.regjeringen.no/sammenomenbedrekommune
- www.fagforbundet.no/forsida/omstilling/sammenomenbedrekommune

Pilotsykehus fortsetter

Den 30. mars ble det inngått en felleserklæring om samarbeid mellom partene i arbeidet med Samhandlingsreformen (se også side 3). Enigheten skal bidra til å skape et best mulig grunnlag for samarbeid og sikre at arbeidstakernes erfaring og kompetanse blir brukt i utviklingsarbeidet. Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) har besluttet å videreføre de gode erfaringene med pilotsykehusprosjektet i nye prosjekter i regi av Samhandlingsreformen.

Penger

Kommuner kan søke tilskudd til samhandlingstiltak, i samarbeid med andre kommuner og helseforetak. Det er lyst ut midler til dette via Helsedirektoratet, og neste frist er 1. august. Det mange vilkår som skal innfris, men i denne sammenhengen er det verd å merke seg at blant kriteriene for tildeling står det: «om det i tiltaket er inkludert metodikk for partssamarbeid». For oss er det viktig at idéene om partssamarbeid står sentralt. Det ser ut til at det også har fått feste i HOD og Helsedirektoratets tenking om Samhandlingsreformen.

Oppdatert informasjon om Samhandlingsreformen finner du på Tillitsvalgtnettet.

Les også mer på side 3.

OMSTILLINGSENHETEN

Tre parter: Både Sammen for en bedre kommune og samhandlingsreformen krever godt samarbeid. ILLUSTRASJONSFOTO: COLOURBOX

ukt

tet testet ulike pusleturnuser, og det ble laget en lokal avtale for helgejobbing som er noe bedre enn vanlig.

Den såkalte modifiserte 3+3-modellen i Harstad er innenfor det som slås fast i Arbeidsmiljøloven. I denne modellen arbeider man 7,5 timer per dag, i tillegg til at helgene tilpasses.

Arbeidsmiljøloven er ikke problemet

Mette Nord mener at høyresidas retorikk mot fagbevegelsen egentlig handler om at de vil svekke det lovfesta arbeidervernet.

– Høyresida ønsker å løse morgendagens behov ved å gå tilbake til gårsdagens regler. Jeg minner om at Bondevik II-regjeringa fikk gjennom en svekkelse av Arbeidsmiljøloven med Fremskrittspartiets hjelp. Heldigvis fikk vi vernet tilbake etter valget i 2005, sier Nord.

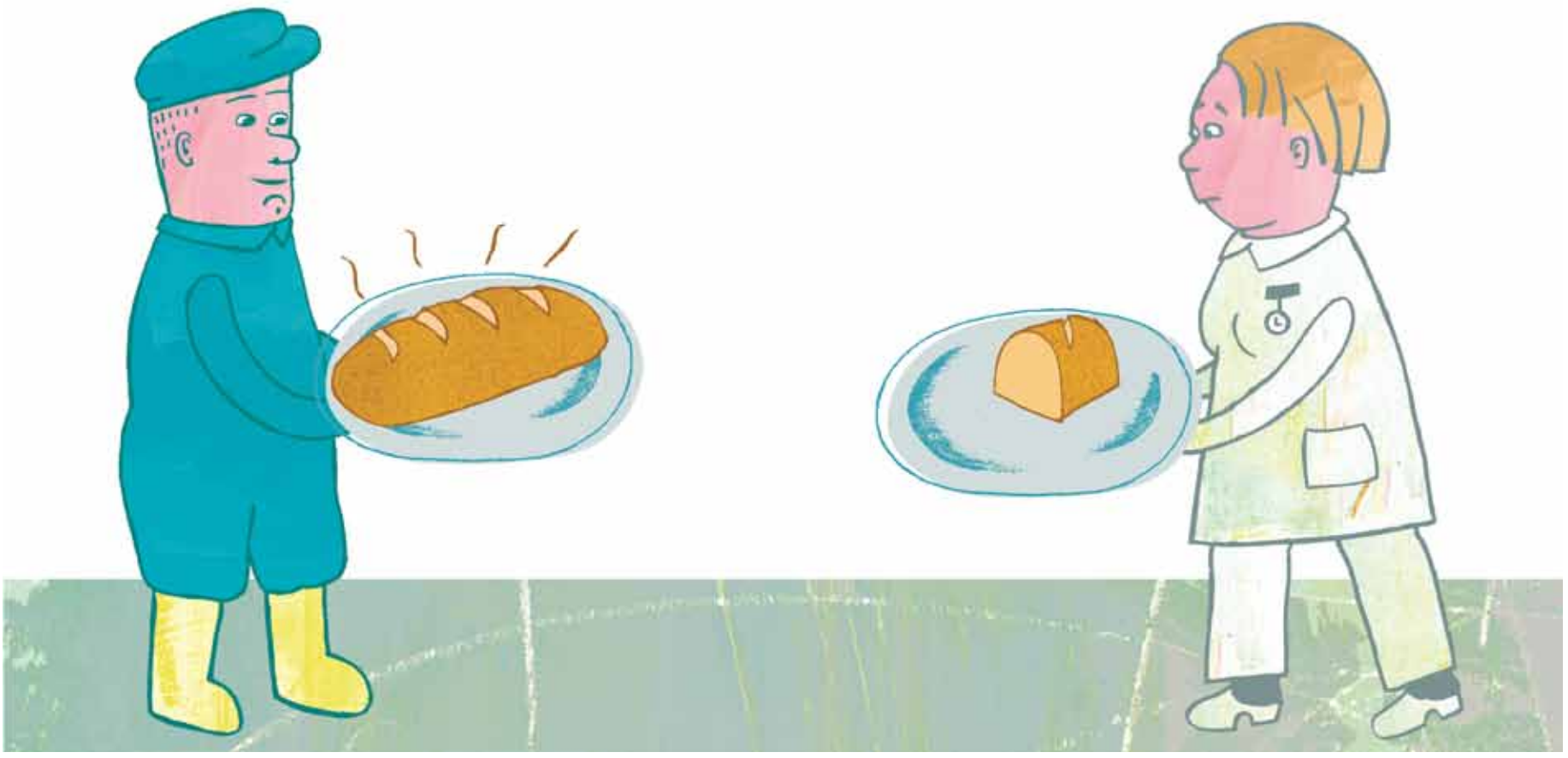
Helse og sikkerhet

Det er dokumentert at faren for å gjøre feil øker med 50 prosent ved mer enn åtte timers sammenhengende arbeid og at risikoen dobles ved over 12 timers arbeidsdag.

– Arbeidsmiljøloven er en folkehelselov. Vi må ha et langsiktig perspektiv. Skal arbeidsfolk få en anstendig pensjon, forutsetter det arbeid i minst 40 år. Vi kan ikke ha et arbeidsliv som bare er tilpassa de unge og friske, sier Nord.

ANDERS HAMRE SVEEN

PERSPEKTIV

ILLUSTRASJON: TRUDE TJENSVOLD

FOTO: PRIVAT

INGA M. THORKILDSEN
Parlamentarisk nestleder i SV, Finanskomitéen

KOMMENTAREN

Lovfest retten til heltid!

Menn tilbys ikke stillingsbrøker som er så små at de ikke kan forsørge seg selv. Kvinner ansettes derimot i titusentall i stillinger som verken gir pensjonspoeng, tilstrekkelig inntekt eller mulighet til å få lån i banken. Ufrivillig deltid er det største likestillingsproblemet på dagens arbeidsmarked. La oss gjøre noe med det.

For halvannet år siden møtte jeg Anne Synnøve Hovland, jordmor på Sykehuset i Vestfold. Jeg hospiterte på fødeavdelinga hennes og var opptatt av å høre mer om omfanget av deltidsstillinger. Anne Synnøve kunne fortelle at hun gikk i en 50 prosent stilling, men at hun ønsket seg hundre prosent. Det fikk hun ikke. Til gjengjeld fikk hun alle de vaktene ingen andre ville ha, og hun var nødt til å spe på med ørsmå jordmorstillinger i ulike kommuner.

Da jeg møtte henne igjen i år, jobbet hun fortsatt på denne måten. Som en «callgirl» for velferdsstaten, tvunget til å stille opp når arbeidsgiver ber om det: 50 prosent «i bånn», en andel faste, ubekvemme vakter, og vikariater som jordmor i to forskjellige kommuner. Konstant tilgjengelig for ekstra arbeid når muligheten byr seg. Anne Synnøve har fortalt til media hvordan dette føles. Hun sier: «Jobben styrer livet mitt. Det er vanskelig å gjøre avtaler med venner eller melde meg på aktiviteter. Livet mitt står på vent» (Dagsavisen 24. mars). Først den siste tida er hun blitt klar over at alle småstillingene her og der ikke en gang gir henne pensjonspoeng! Som 51-åring tenker hun stadig mer på hva som vil skje om hun blir syk eller i verste fall ufør. Det er en utrygg tilværelse å være ufrivillig deltidsansatt.

SV har løftet kravet om lovfestet rett til heltid på vårt landsmøte. LO har trappet opp kampen for rettighetsfesting, det samme har Unio. Ap har i skrivende stund lagt fram forslag som går i riktig retning. Dette gjør meg optimistisk med tanke på en løsning. Det skulle bare mangle: Vi kan bare glemme å rekruttere alle de tusener som trengs for å løse oppgavene i velferdsstaten, hvis det vi kan tilby er stillinger som er så lave at ingen kan leve av dem!

Vi som elsker velferdsstaten må være opptatt av at velferdsstaten gir anstendige arbeidsvilkår til de ansatte og god kvalitet til innbyggerne. Omfanget av deltid er en direkte trussel mot begge deler. Arbeidsvilkår og kvalitet er to sider av samme sak. De små deltidsstillingene gjør turnusen til et lappeteppe, det blir for mange mennesker som kommer og går. Som Anne Synnøve sier: «Jeg må forholde meg til veldig mange mennesker på jobb og blir aldri en del av arbeidsplassen. Dette går ut over kvaliteten. Hvis en pasient treffer igjen samme pleier to dager på rad, er hun heldig».

Det er provoserende at mange er så opphengt i å understreke viktigheten av å tilby kvinner deltid. Deltid er ikke problemet. Det er heltid som er problemet. Folk, særlig kvinnfolk, får ikke hele stillinger fordi det har satt seg en deltidskultur i helsevesenet og i pleie og omsorg. Dette går på bekostning av tryggheten, kvaliteten og muligheten til å rekruttere til noen av de viktigste yrkene vi har. Slik kan vi ikke ha det. SV vil lovfeste retten til heltid og jobbe for økt grunnbemanning.

oss dommen har falt

Dom korter ventetida på yrkesskadeerstatning

Etter at tidsbegrenset uførestønad og midlertidige ytelser ble innført i folketrygden, har utbetalinger av yrkesskadeerstatning etter tariffavtalen nærmest stanset opp.

I en fersk dom gir Arbeidsretten Fagforbundet medhold i at erstatning skal utbetales så snart uføregraden som følge av yrkesskaden er klarlagt.

Det var Fagforbundet som gikk til søksmål på spørsmålet om når yrkesskadeerstatning kan utbetales og hva som skal ligge til grunn for vedtak om å gi yrkesskadeerstatning. Problemstillingen har blitt stadig mer aktuell etter hvert som det går stadig lengre tid fra en person er utsatt for en hendelse til vedkommende får beskjed om at han eller hun er varig ufør. Mange går av med alderspensjon mens de venter på en endelig avklaring av yrkesskaden sin.

Ventetid

– Dette er en viktig dom. De siste årene har vi fått en rekke trygdeordninger som skal bidra til at flest mulig kommer tilbake i jobb. Det er bra, men det innebærer at det går veldig mange år med tidsbegrensete ytelser fra NAV, som rehabilitering, attføring, tidsbegrenset uførestønad og nå arbeidsavklaringspenger. Folk må vente i fra fem og opp til nesten 14 år. Nå har retten slått fast at det ikke er nødvendig å vente så lenge. Trygdens fastsettelse av uføregrad som følge av yrkesskade skal i seg selv utløse rettigheter etter tariffavtalen, sier forbundsadvokat Anne-Gry Rønning-Aaby i Fagforbundet.

KS mente at yrkesskadeerstatningen skulle utbetales først når den skadelidte fikk varig uførepensjon. Det ville betydd at de som var blitt alderspensjonister mens de ventet på avklaring fra NAV, aldri ville blitt uførepensjonister og dermed heller ikke ville hatt rett til yrkesskadeerstatning etter tariffavtalen. Fagforbundet på sin side mente at folketrygdens vedtak om godkjenning av yrkesskaden og fastsettelse av medisinsk invaliditetsgrad og ervervsmessig uføregrad måtte være det avgjørende, uavhengig av ytelsene fra NAV.

Erstatning

Fagforbundet vant fram med sitt syn. Arbeidsretten slo fast at forsikringsselskapene ikke kan overprøve NAVs vurdering. Retten sier at NAV sitt vedtak binder forsikringsselskapene når det er innvilget midlertidig uførpensjon.

Arbeidsretten åpnet videre for at forsikringsselskapene kan utbetale erstatning mens folk fortsatt er tilstått arbeidsavklaringspenger, men at det da foretas en konkret vurdering. LO/Fagforbundet fikk også rettens medhold i at arbeidstakere som har fått konvertert sin midlertidige uførepensjon til arbeidsavklaringspenger har rett til yrkesskadeerstatning etter § 11 i tariffavtalen.

Eldre arbeidstakere vil med denne dommen også ha samme rett til yrkesskadeerstatning etter tariffavtalen som yngre arbeidstakere. Arbeidsrettens avklaring innebærer at tariffavtalen fortsatt er robust i forhold til eventuelle nye endringer i folketrygdloven, noe som også var viktig for LO og Fagforbundet.

GEIRMUND JOR

NYHET

Registrer deg på Fagforbundets medlemsportal

Fagforbundets medlemsportal er laget for medlemmer og tillitsvalgte. Her finner du informasjon om medlemskapet ditt, lønn, tariff, dine tillitsvalgte, kurs og aktiviteter.

Gå inn på fagforbundet.no – trykk på den blå knappen «REGISTRER DEG» for å komme inn i medlemsportalen.

To hefter du trenger

To hefter som tillitsvalgte i Fagforbundet trenger i arbeidet sitt: *Når barnehage blir butikk* trenger du når kommunen foreslår at barnehagene skal privatiseres. I heftet lærer du hva du kan gjøre for å forhindre et sånt vedtak. Heftet *Offentlig – privat samarbeid: Dyrt og dumt* er utarbeidet av Hallvard Bakke. Det går i dybden på erfaringer både i Norge og Storbritannia med offentlig-privat samarbeid.

Bestill via Fagforbundets materiell-database eller post@fagforbundet.no.

– Mest mulig sentralt

LO Stat har sett på lønnsutviklinga for kvinner i forhold til menn i staten de siste seks åra, og konkluderer med at stor grad av sentrale forhandlinger og føringer gir økt likelønn.

– Mer lokal lønnsdannelse vil snu utviklinga, mener LO Stats leder, Tone Rønoldtangen (bildet).

Fra 2005 til 2010 økte kvinnene i staten fra 92,9 til 94,9 prosent av menns regulativlønn, med størst hopp i de årene som var preget av sentrale føringer.

FOTO: ANNE-GRETE LOSSIUS, LO STAT

Ny streikehåndbok

Konfliktberedskapsgrupga har gått gjennom og revidert Streikehåndboka. Den nye utgaven er nå ferdig.

Det har gått ut e-post til alle fagforeninger, fylkeskretser og kompetansesentre med oppfordring om å kaste alle de gamle. Kompetansesentrene får tilsendt 500 eksemplarer hver, og alle fagforeninger og fylkeskretser får tre eksemplarer i første omgang.

For å bestille flere kan fagforeningene henvende seg til kompetansesentrene sine og fylkeskretsene til postavdelinga i K15.

Ta vårrengjøring: Kast de gamle utgavene.

Enighet i forhandlinger for flere områder

HSH og LO i mål
Fagforbundets medlemmer i boligbyggelagene tilsluttet HSH får generelt tillegg på kroner 2 per time fra 1. april 2011.

I tillegg gis et lavlønnstillegg på kroner 1 per time til arbeidstakere som omfattes av overenskomster som ligger under 90 prosent av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn.

Fagforbundets medlemmer som omfattes av Landsoverenskomst for kinoer får dette lavlønnstillegget fra 1. april 2011.

SAMFO-oppgjøret
Partene kom til enighet 7. april. Resultatet ble stort sett som NHO-oppgjøret, kroner 2 per time fra 1. april 2011 til dem som omfattes av overenskomsten for virksomheter i boligsamvirket.

Minstelønnssatsene heves tilsvarende det generelle tillegget.

Spekter-forhandlingene
Det ble enighet i A-delsforhandlingene i Spekter-området 11. april. Det økonomiske resultatet er det samme som i LO/NHO-oppgjøret, og likestilling blir et viktig tema videre.

Det gis et generelt tillegg på kroner 3 900 per år til alle. I tillegg gis et lavlønnstillegg til de som tjener 340 715 kroner eller mindre, på kroner 1 950 per år.

LO Stat-forbundene har rundt 53 000 medlemmer i Spekter-området. I tillegg til NSB, Posten, Avinor og NRK, omfattes helseforetakene og en rekke andre virksomheter.

A-delsforhandlingene danner grunnlaget for de videre forhandlingene i hver enkelt virksomhet (B-delen). I helseforetakene gjennomføres en egen forhandlingsrunde kalt A2.

Enighet for Operaen og Balletten
B-delsforhandlingene mellom Den Norske Opera og Ballett og Fagforbundet ble avsluttet med enighet 8. april 2011. Partene ble enige om et tillegg per årsverk på kroner 15 000 per 1. april 2011. Noe av tillegget vil bli brukt til å regulere ubekvemstillegget for Fagforbundets medlemmer.

oss faglig kokebok

Vær nysgjerrig!

Ellen Tove Dahle Vorpenes er ansatt som sekretær i Fagforbundet Møre og Romsdal. Hun har erfaring med å lære opp Fase2-deltakere i hvordan de kan sette seg inn i arbeidsplassens økonomi.

– Kommer det et større kutt i en sektor i en kommune, må tillitsvalgte grave fram informasjon ned på avdelingsnivå. Hvor kommer eventuelle nedskjæringer? Ligger det an til at folk vil bli sagt opp? sier Vorpenes.

Lån og fond
Kommunene kan ta opp lån. Tillitsvalgte må finne ut hvor stort låneopptaket er og hva som er lånevilkåra.

Vorpenes oppfordrer også tillitsvalgte i kommunene til å sette seg inn i hva kommunen eventuelt har av fond og hvordan disse midlene brukes.

Innleie av arbeidskraft
– Flere kommuner skjuler innleie av arbeidskraft under begrepet «varekostnad». Dette tåkelegger de reelle lønnskostnadene i kommunen, og øker muligheten for sosial dumping, forteller Vorpenes.

Medvirkning i budsjettprosessen
Tillitsvalgte har både rett og plikt til å delta i budsjettarbeidet sammen med ledelsen. Dette slås fast i Hovedavtalen del B § 3-1-c og del B § 1-4-1.

I Spekter-området reguleres tillitsvalgtes rettigheter til medvirkning i budsjettprosessen av Hovedavtalens del 2 § 31 og § 32. Det er § 34 som omhandler tillitsvalgtes innsynsrett i regnskaper og økonomiske forhold.

Kommunebudsjettet
I starten av året sender administrasjonssjefen i kommunen ut et budsjettrundskriv som gir hver enkelt institusjon og sektor en pekepinn på hvor mye penger de vil få.

Tidlig på våren starter institusjonene og de enkelte sektorene sitt budsjettarbeid. Det er viktig at tillitsvalgte kommer med gode innspill og får avklart de faktiske konsekvensene av budsjettforutsetningene i denne fasen.

Tillitsvalgte må sørge for å få protokollført sine synspunkter og uenigheter med arbeidsgiver om viktige budsjettposter, og at disse synspunktene følger budsjettet helt fram til behandlinga i kommunestyret.

Når administrasjonen er ferdig med budsjettforslaget og oversender det til politikerne, er budsjettet et offentlig dokument. Da skal det gå minst to uker før kommunestyret kan vedta budsjettet. I denne perioden må tillitsvalgte drive med aktivt politisk påvirkningsarbeid overfor kommunestyrerepresentantene.

Spør og grav
Det er flere viktige spørsmål som man bør finne svar på som tillitsvalgt: Er det stor forskjell mellom fjorårets regnskap og årets budsjettforslag? Hvilke og hvor mange stillingshjemler er det? Er det stor vikar- og overtidsbruk? Er det samsvar mellom budsjettet og uttalte politiske mål? Blir det gjort nødvendige investeringer?

ANDERS HAMRE SVEEN

Fagforbundet siden sist

■ Fagforbundets medlemsportal har nå over 8 000 brukere. Av disse hadde 1190 svart på spørrekonkurransen den 11. april. Kampen om å vinne iPhoner fortsetter fram til 1. mai.

■ Fagforbundet blir medlem av Norsk Bibliotekforening. Medlemskapet tegnes for forbundets medlemmer i biblioteksektoren. Per dato er det like under 2 000 medlemmer.

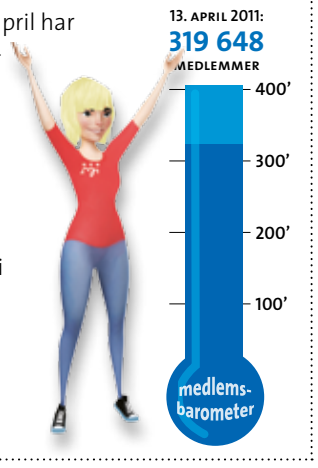
■ LO-leder Roar Flåthen reagerer på de høye strømprisene og har sendt et brev til olje- og energiminister Ola Borten Moe (Sp). I brevet krever LO sterkere statlig styring av norsk vannkraftproduksjon, harde økonomiske sanksjoner mot produsenter som tapper vannmagasiner ned, utbedring av strømnettet og bygging av nye gasskraftverk.

■ LOs sekretariat har fattet en enstemmig beslutning om å si nei til EUs tredje postdirektiv, og anbefaler regjeringa ikke å innføre direktivet. LO framhever at LO ønsker en politikk som sikrer gode og enhetlige posttjenester til en fornuftig pris (enhetsporto) i alle deler av landet. LO frykter at EUs postpolitikk ikke lar seg gjennomføre i Norge uten at det får store negative konsekvenser for pris-, service-, og kvalitetsnivået på posttjenestene.

■ 2010 var det femte året på rad med vekst i antall LO-organiserte. Framgangen var på 5 787 medlemmer, og medlemstallet er nå oppe i 871 360, ifølge Fri Fagbevegelse. LO er fortsatt større enn alle de andre fagorganisasjonene til sammen.

■ LO og NHO ble enige i mellomoppgjøret den 31. m ars 2011. Resultatet ble et tillegg på to kroner i timen for alle (cirka 4 000 per år) og et ekstra lavlønnstillegg på en krone timen til ansatte på overenskomster som ligger under 90 prosent av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn, det vil si et samlet tillegg på rundt kr 6 000 per år til de lavest lønte. I tillegg økes sluttvederlaget.
Av de overenskomster som er omfattet av lavlønnstillegget, har Fagforbundet medlemmer på følgende: Pleie- og omsorgsoverenskomsten, Norges Blindeforbund m.fl., Bussbransjeavtalen, Vaskerier og renserier, Renholdsbedrifter.
Frisørene får et generelt tillegg på kroner 2 per time fra 1. april 2011, men LO og NHO er uenige om reguleringen av minstelønnsatsene. Fagforbundet mener at minstelønnsatsene skal økes ut over den økningen som partene ble enige om i fjor. Vi mener at minstelønna må økes tilsvarende årets generelle tillegg på 2 kroner. Hvis Fagforbundets tolkning vinner fram blir satsene i tariffavtalen henholdsvis kroner 125 (7.2), kroner 137 (7.3), kroner 139 (7.4) og kroner 145 (7.5) per time fra 1.april 2011.

■ Den 13. april har Fagforbundet totalt 319 648 medlemmer. Det er en økning på 1908 hittil i år. 208 537 er yrkesaktive.

FAGFORBUNDET

UTGIVER: Fagforbundet
OSS PÅ NETT: oss.fagforbundet.no
ANSVARLIG REDAKTØR: tone.zander@fagforbundet.no
FAGREDAKTØR: kari-sofie.jenssen@fagforbundet.no
I REDAKSJONEN: randi.tevik@fagforbundet.no
anders.hamre.sveen@fagforbundet.no
ellisiv.solskinnsbakk.selnes@fagforbundet.no
maria.wattne@fagforbundet.no

LAYOUT: berit.paulsen@fagforbundet.no
kjell.olufsen@fagforbundet.no
REDAKSJONEN AVSLUTTET: 15. april 2011
OPPLAG: 18 500

TRYKK: Aktietrykkeriet

ISSN: 1891-2184

MILJØMERKET 241 393 Trykksak

FOTO: ELLISIV S. SELNES

tillitsvalgt min hverdag
oss@fagforbundet.no

Banemesteren: Inntil nylig leder av Fagforbundet Akershus, Odd-Haldgeir Larsen, fikk plutselig en telefon fra Jan Davidsen. Hva svarer en tidligere banemester i Ås kommune når forbundslederen vil spille ball?

Odd-Haldgeir Larsen

Spørsmålet var om han kunne tenke seg å være kandidat til Fagforbundets øverste politiske organ og betenkningstida var kort. Enhver som er over middels interessert i politikk stopper opp ved en slik henvendelse. Svaret var ja, men det er en såpass omfattende forpliktelse å påta seg, at familien måtte konsulteres.

– Meldinga hjemmefra var kort og grei: Stå på! forteller Larsen. Dermed tiltrådte han 30. mars som ett av 10 medlemmer i Fagforbundets Arbeidsutvalg.

Dreven

Det er ingen nybegynner som sitter blant flytteesker på sitt nye kontor. Spennende somre på gården hos bestemor inspirerte ham til å bli agronom. Sitt første tillitsverv fikk han i 1984. Tillitsvalgt på heltid har han vært siden 1998, i daværende Norsk Kommuneforbund. Han opplevde sammenslåinga som en styrkende faktor.

– Vi lyktes i å ta med oss det beste fra begge organisasjoner. Helse- og sosialforbundet sitt yrkesfaglige fokus og kommuneforbundets evne til å få en politisk effekt av det meste vi gjorde, forteller han.

Fagbevegelsen er hans store politiske prosjekt, og forventningene til de neste årene kommer i visjonære vendinger.

– Så stor makt har vi faktisk, at jeg gjennom Fagforbundet kan være med på å utvikle dette samfunnet. Jeg har aldri likt bokser med forskjellige -ismer. Velferdsstaten er målet og middelet, og akkurat nå er det ingen andre land som kan måle seg med oss, med trepartssamarbeid, en sterk fagbevegelse og gode skatteordninger, mener Larsen.

Skrekk for strekk

Han har hørt folk påstå at fagbevegelsen, de er sånn back-to-the-fifties.

– Det er slett ikke sant, vi er med der det skjer. Våre tillitsvalgte tenker utvikling og bidrar mer enn gjerne til omstilling hvis arbeidsgiver vil ha oss med, forsikrer han.

Rolls Roycen i ethvert tillitsvalgtsystem, er ifølge Larsen opplæringa. Det har han jobba mye med. Kombinasjonen av de frivillige og de profesjonaliserte (frikjøpte) tillitsvalgte, kan være ei utfordring.

– Vi må passe på at det ikke blir for mye strekk i laget, for å si det med fotballspråk. Vi må være gode over hele linja, ellers risikerer vi situasjoner hvor ei fagforening kan bli satt flere år tilbake når de mister leder eller hovedtillitsvalgt, poengterer han.

Ditt viktigste ververgument?

– At vi sammen ivaretar lønns- og arbeidsvilkår. Ingen har bygd opp dette alene! Det er jo bare å nevne Ryan Air og fleksible løsninger, så skjønner folk hva jeg mener, smiler Odd-Haldgeir Larsen.

ELLISIV SOLSKINNSBAKK SELNES

Gatebilde fra Ramallah på Vestbredden.
ILL.FOTO: KARI-SOFIE JENSSEN

Demonstrerte for minstelønn

Palestinsk fagbevegelse (PGFTU) organiserte mandag 28. mars en stor demonstrasjon utenfor det palestinske parlamentet i Ramallah. PGFTU krever at parlamentet må vedta deres forslag til minstelønn for å sikre ei lønn å leve av.

Tjener ikke likt

Den 12. april 2011 markeres Likelønnsdagen i USA. Datoen fastsettes hvert år etter hvor langt inn i det nye året kvinner må jobbe for å tjene like mye som en mann ville ha tjent opp den 31. desember. I EU tjener kvinner gjennomsnittlig 17,5 prosent mindre enn menn, og ville ifølge EU-kommisjonen måtte jobbe til 5. mars for å ha like mye som europeiske menn hadde tjent 31.12. 2010. I Spania ble dagen markert den 22. februar, i Hellas 16. mars, Belgia og Tyskland 25. mars, Polen og Estland 12. april, Østerrike 13. april og Frankrike den 15. april. Oss tillitsvalgte kjenner ikke til at dagen har vært markert i Norge, men tar gjerne imot innspill: oss@fagforbundet.no

Lik rett til vann

Den 22. mars var den internasjonale dagen for vann. Fagforbundets internasjonale, ISKA, viser i sin uttalelse til at FN i juli i fjor vedtok en resolusjon som slår fast at alle har lik rett til vann og sanitærtjenester. – Nå er det opp til regjeringene. Dette er politisk, og ikke et markedsspørsmål. Vann og sanitær er grunnleggende offentlige tjenester som alle er avhengige av. At tjenestene holder høy kvalitet er et offentlig ansvar som ikke kan overlates til privat fortjeneste, sier ISKA.

oss redaksjonen

oss@fagforbundet.no

Send oss en e-post og si din mening og kom med tips!

oss nytt om navn | oss@fagforbundet.no

Fagforbundet Nesset har valgt følgende nye tillitsvalgte: **ANNE METTE JØRSTAD** – plasstillitsvalgt, Nesset omsorgssenter; **SISSEL EBBESEN BUGGE** – leder; **LAILA IREN RAUSAND** – nestleder; **JAN DAGFINN TOVEN** – seksjonsleder i SST; **VERONICA SØLLESVIK** – seksjonsleder i SHS og **HEGE JØRSTAD** – seksjonsleder i SKA.

På Fagforbundet Aust-Agder sitt fylkesmøte 29.–30. mars 2011 ble **DORIS STANDAL** (bildet) valgt til ny fylkesleder. **VENKE ANNY NES** er ny nestleder og **LILLIAN GARPESTAD** er opplæringsansvarlig.

Fagforbundet Bindal har hatt årsmøte og en del nye har kommet inn i styret. **ANITA VASSLI** er leder, **KARINA KJÆRSTAD** nestleder, og **SIV E. OLSEN** er leder av Seksjon kontor og administrasjon samt foreningas kasserer. **TOMMY HAGLUND** er leder av Seksjon samferdsel og teknisk, **LINDA NYGÅRD** leder av Seksjon helse og sosial og **JENS KRISTIAN BERGH** leder Seksjon kirke, kultutr og oppvekst. Etter hovedavtalen ble i tillegg **ARNA NILSEN** (hovedtillitsvalgt), **IDA OTERVIK**, **ANN KARIN ØVERÅS** og **STEN INGE BØKESTAD** valgt.

Fagforbundet Akershus hadde fylkesmøte 29.–30. mars 2011. **JORUNN IVERSEN** (bildet) ble valgt til ny fylkesleder. Fylkesstyret består videre av **KÅRE ELVIK** (nestleder), **IVAR ROMUNDSTAD** (opplæringsansvarlig), **INGVILD BØ MOBERG** (organisasjons-/politisk sekretær), **VERA SUSAN OLSEN** (seksjonskoordinator SKKO/SKA), **ANNE HELEN ENGH** (seksjonskoordinator SHS/SST) og **NINA AMUNDLIEN** (ungdomstillitsvalgt).

LINDA KARLSEN (bildet) er nyvalgt kasserer og leder for SST i Fagforbundet Moss og Våler.

Sentralt i Fagforbundet har **SIV KJØLLMOEN** og **HERDIS SCHÄRER** har starta som nye medarbeidere i Forhandlingsenheten. **MORTEN KRISTENSEN** har begynt som informasjonsrådgiver. Han skal jobbe spesielt med Fagforbundet Ungdom.

ARNFINN HJELL tiltrådte 31. mars 2011 som konstituert leder av Fagforbundet Eidsvoll.

HELLE GROSS (bildet) er nyvalgt leder i Seksjon kirke, kultur og oppvekst i Fagforbundet Rælingen og plasstillitsvalgt i Heimen barnehage.

STEIN ARNOLD KRISTIANSEN (bildet) er valgt som ny nestleder i ungdomsutvalget Fagforbundet Troms. Han er 26 år gammel og jobber som kokk i barnehage i Tromsø.